

е само на социално, етическо и религиозно равнище, но преди всичко на междуконтинентално – разпределение и преразпределение на богатата в полза на богатите.

Второ, откриваме особеностите на следващия етап от цивилизационния развой – този на информационната култура, на интернет епохата, на глобализацията, която действа по аналогия на природните закономерности. В същото време виждаме как се формира политика с нов тип сцепления: световните икономически, финансови, политически, военни и други ресурси и потоци се подчиняват на транснационалните монополи, които диктуват положението. Равенството се зачерква като наследство от социализма и се пропагандира и утвърждава единствено „свободата“ като ценност. Съзнателно се подминава фактът, че учението на Исус изхожда от единството на света и от идеята за равенството между хората. Що се отнася до свободата, която отстоява и Христос от Легендата за Великия инквизитор, тя се преиначава по един не толкова оригинален път: превръща се от „страшен“ в „приятен“ и „полезен“ дар за кастата на привилегированите.

Трето, осъзнаваме, че мнозинството от народа е прекалено безпомощно, предпочита да гледа отстрани упадъка на социалния си статус. В началото на ХХI в. свободата на личността (въпреки пропагандните клишета) се стеснява не по-малко, отколкото през ХХ в. През новото столетие средствата за масова информация (масмедиите) по-мощно и по-безпрепятствено обработват „човешкия материал“, обслужват по-ефикасно хората, които са собственици на световните богатства, включително и на телевизионната, печатната и радиомрежа.

Четвърто, държавата на бедните рухна и поради вътрешни, и поради външни причини. Тя не можа да избегне няколко от всеобщите злини, предречени от „великия епилептик“: насилието (и то грубото); цензурирането на мисълта; бюрократизма, който задушаваше гражданското общество.

В такава историческа обстановка е обяснимо желанието на новото вапцарознание¹⁰ да ампутира от възгледа на Вапцаров идеята за земния хляб. Да изопачи неговата надежда и чувство за солидарност с безброя онеправдани. Да принизи вярата му, обозначавайки я като „утопия“. Да олекоти отношението му към бунта и революцията като противопоставяне срещу социалното неравенство и фашизма. И не на последно място, да ограничи Вапцаровото посвещаване на свободата само до вътрешни или само до външни (колективни) отговорности.

Обяснимо обаче е и нашето възприемане на свободата и свободния човек като фундамент, върху който израства съкровената кауза на Вапцаров.